

Aan Opdrachtnemers HbH ISD Bollenstreek

Cc. Projectteam aanbesteding HbH ISD Bollenstreek

Afzender Joost Rovers, Nick Veenendaal en Frank Heuts

Datum Utrecht, 11 december 2024

Betreft Uitkomsten kostprijsonderzoek ISD Bollenstreek

Leeswijzer

Dit document gaat in op de bevindingen uit het kostprijsonderzoek. In een separaat document ('Keuzes ISD Bollenstreek – kostprijsonderzoek huishoudelijke ondersteuning') wordt ingegaan op de keuzes die ISD Bollenstreek maakt aan de hand van de informatie in dit onderzoek om te komen tot uiteindelijke tarieven voor Hulp bij Huishouden.

Inleiding

In 2021 heeft ISD Bollenstreek (hierna: ISD) overeenkomsten voor het leveren van de maatwerkvoorziening 'Hulp bij het Huishouden' gesloten met 15 aanbieders van huishoudelijke hulp. De maatwerkvoorziening is resultaatgericht en bestaat uit diensten die erop gericht zijn klanten te ondersteunen om een schoon en leefbaar huishouden te hebben. Deze diensten hebben niet alleen betrekking op het (zware en lichte) huishoudelijk werk, maar hebben ook betrekking op het in staat stellen tot het voeren van een huishouden. In de huidige situatie wordt het merendeel van de voorzieningen bekostigd via resultaatgerichte bekostiging en een deel via p*q-bekostiging. In de toekomstige situatie wenst ISD alle voorzieningen via de inspanningsgerichte variant op basis van p*q-bekostiging te laten verlopen. Het kostprijsonderzoek dient te leiden als input voor de besluitvorming rondom passende en reële tarieven voor de toekomstige situatie.

De AMvB reële tarieven eist dat bij het onderbouwen van een reëel tarief sprake moet zijn van een zorgvuldig proces (inclusief afstemming met opdrachtnemers) en een transparante onderbouwing. De AMvB eist (niet limitatief) dat een reële prijs moet aansluiten bij de kwaliteitseisen van de regio en rekening houdt met de continuïteit van hulpverlening. Een reële prijs hoeft niet voor alle potentiële aanbieders kostendekkend te zijn.

Significant is door ISD gevraagd om ondersteuning te bieden om tot een reëel tarief te komen. Hiertoe heeft Significant een kostprijsonderzoek uitgevoerd bestaande uit een kostenuitraag onder aanbieders, het valideren van gegevens en het organiseren van een consultatiesessie. Daarnaast hebben wij ISD geadviseerd over het vertalen van de uitkomsten van het kostprijsonderzoek naar reële kostprijscomponenten, maar de uiteindelijke keuzes rondom de diverse kostprijscomponenten liggen nadrukkelijk bij ISD. Deze keuzes van ISD zijn voorgelegd aan aanbieders in een consultatiesessie om de keuzes te toetsen en aanvullende input op te halen om te komen tot definitieve tarieven. Op basis van de uitkomsten van de consultatiesessie heeft ISD definitieve keuzes gemaakt met betrekking tot de tarieven (zie hiervoor het document 'Keuzes ISD Bollenstreek – kostprijsonderzoek huishoudelijke ondersteuning').



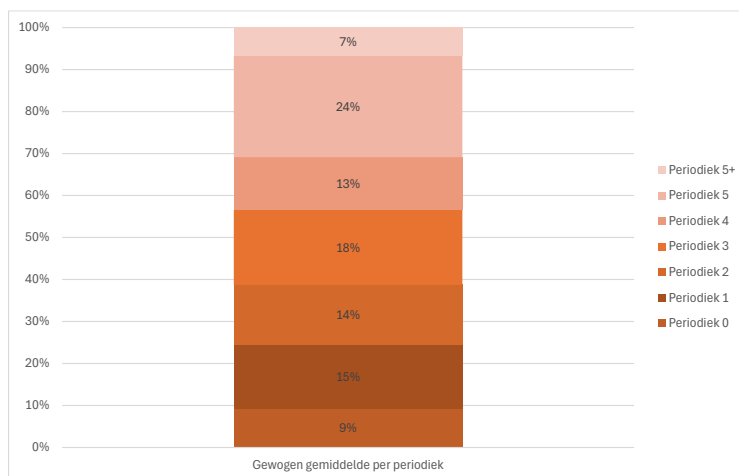
Uitkomsten kostprijsonderzoek

Voor de kostenuitvraag hebben aanbieders de rekentool Wmo van Berenschot ingevuld.¹ Hieronder beschrijven wij per kostprijscomponent het gewogen gemiddelde. Dit gewogen gemiddelde is berekend op basis van de omzet per aanbieder in het jaar 2023. In een aantal gevallen kijken we ook naar de bandbreedte en een benchmark (t.o.v. aanbieders in andere gemeenten).

Salarissen en inschaling

Salaris en inschaling gaat over de functiemix (de verdeling van de inschaling van het personeelsbestand). De rekentool van Berenschot bevat momenteel de salarissen uit de cao van januari 2024. De salarissen zijn geactualiseerd in de memo 'Keuzes ISD Bollenstreek – kostprijsonderzoek huishoudelijke ondersteuning'. Daarbij is rekening gehouden met de verhoging van het minimum bruto uurloon naar € 13,68,-.

In figuur 1 is de gewogen gemiddelde functiemix weergegeven. Het beeld wat hieruit naar voren komt is dat de functiemix in de regio redelijk verspreid is over alle treden. Tegelijkertijd bestaat een relatief groot aandeel (24%) van het (gewogen gemiddelde) personeelsbestand uit schaal 5. Aanbieders geven in de consultatiesessie aan dat dit komt door de huidige arbeidsmarkt waarbij het moeilijk is om nieuw personeel te werven. Ook geven zij aan dat (mede door de huidige arbeidsmarkt) inschaling niet gelijk staat aan kwaliteit/ervaring; soms is het nodig om personeel hoger in te schalen om ze überhaupt te werven/behouden.



Figuur 1. Gewogen gemiddelde functiemix aanbieders HbH regio Bollenstreek 2024

Vakantiegeld en eindejaarsuitkering

De opslagen voor vakantiegeld en de eindejaarsuitkeringen zijn respectievelijk 8% en 8,33%, conform artikelen 4.2.11 en 4.2.12 van de CAO VVT. In de uiteindelijke kostprijs houden we rekening met indexatie.

Aangezien deze kostencomponenten cao-bepaald zijn, zijn deze zoals bovenstaand meegenomen in de kostprijsonderbouwing en dient ISD hier geen keuze over te maken.

¹ Bron: [Rekentool Wmo 2024](#).

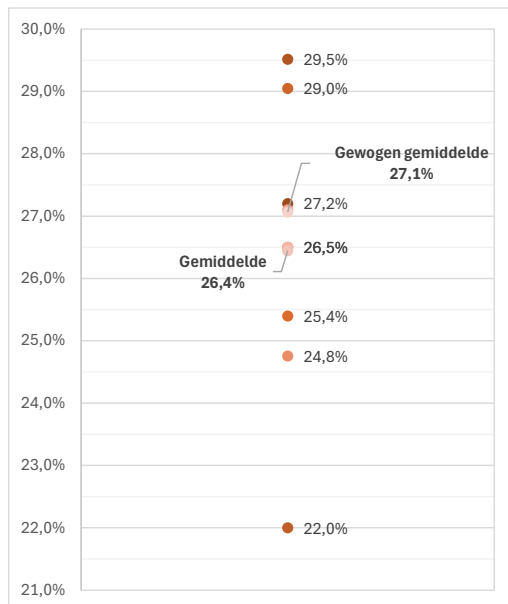


Onregelmatigheidstoeslag (ORT)

Uit de uitvraag komt een gewogen gemiddeld ORT-percentage van 0,17%. Echter stelt ISD het volgende 'opdrachtnemer levert Hulp bij het Huishouden op werkdagen tussen 7:00 en 20:00 uur en/of op zaterdagen tussen 8:00 en 12:00 uur'. Volgens CAO VVT zijn dit regelmatige werktijden.

Sociale lasten

De sociale lasten voor aanbieders zijn (grotendeels) cao-gebonden. De gewogen gemiddelde sociale lasten in de huidige uitvraag zijn 27,1%. Toch kunnen er verschillen optreden tussen aanbieders, doordat de inschaling invloed heeft op de totale sociale lasten (de OP- en AP-premie verschillen per schaal),² en aanbieders ervoor kunnen kiezen om een hogere pensioenpremie te betalen voor hun werknemers.



Figuur 2. % sociale lasten aanbieders HbH regio Bollenstreek 2024

Productiviteit

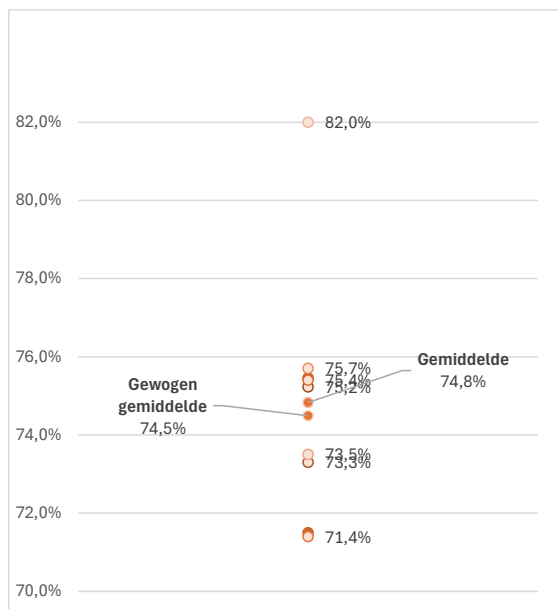
Productiviteit betreft het percentage van de gewerkte uren dat een medewerker kan besteden aan declarabele cliëntgebonden tijd. Om aanbieders te compenseren voor het feit dat niet elk gewerkt uur declarabel is, wordt de kostprijs per uur verhoogd op basis van de productiviteit. ISD gaat in de declaratieregels van enkel uit van direct cliëntgebonden tijd ('*declarabel zijn de directe uren zorgverlening: de directe contacttijd tussen hulp en klant*').

Op basis van de huidige uitvraag (inclusief aanpassingen, zie hieronder) is de gewogen gemiddelde productiviteit van aanbieders 74,5%. Deze productiviteit is voornamelijk een gevolg van het ziekteverzuim van 9,0%. Tegelijkertijd heeft een aantal aanbieders geen gegevens ingevuld/aangeleverd over scholing, zakelijke reistijd en administratie en overleg. Wanneer hier niet voor gecompenseerd wordt, geeft het gewogen gemiddelde op deze vlakken een vertekend beeld. Dit zijn daadwerkelijk uren waarvoor gecompenseerd moet worden gezien de declaratieregels en door simpelweg mee te gaan in het gewogen gemiddelde zou dit resulteren in een foutieve productiviteit (in het nadeel van de aanbieder). In

² Onder sociale lasten vallen: OP-premie, AP-premie, WAO/ WIA (IVA en WGA), WW, ZVW, WHK, WGA eigen risico en de bijdrage A&O fonds.



plaats daarvan hanteren we in dit onderzoek de gemiddelden van aanbieders die hier wel informatie over hebben aangeleverd. Bovendien is scholing cao gebonden met 2,0%. Hierdoor wordt het gecompenseerde gewogen gemiddelde 74,5%, zoals benoemd aan het begin van deze paragraaf.



Figuur 3. % productiviteit aanbieders HbH regio Bollenstreek 2024

Reiskosten

Reiskosten omvatten de vergoedingen voor woon-werk- en werk-werkverkeer aan medewerkers. De hoogte van die vergoedingen per kilometer is bepaald in de CAO VVT.³ De totale omvang van reiskosten is afhankelijk van de afstanden die medewerkers moeten afleggen en welke vervoersmiddelen hiervoor gebruikt worden.

De gemiddelde reiskosten in de huidige uitvraag zijn € 0,80 per gewerkt uur, inclusief woon-werk en werk-werk. De bandbreedte bij aanbieders ligt tussen € 0,26 en € 2,50.

Aanbieders geven aan dat de reiskosten verschillen doordat de reisafstanden verschillen per gemeente. Om diezelfde reden is het lastig om reiskosten te benchmarken, aangezien de geografische omvang van de gemeente of regio hier een bepalende rol speelt.

Overheadpercentage

In deze kostprijsontderbouwing definiëren wij overhead als de kosten die de aanbieder maakt ten behoeve van het primaire proces. Hierbij hanteren we de categorieën van de Benchmark Care: overhead personeel, inhuur overheadtaken, materiële overhead, vastgoed en overige personele kosten.⁴ Het overheadpercentage wordt uitgedrukt ten opzichte van de totale kosten.

³ Artikelen 4.5.1 en 4.5.2.

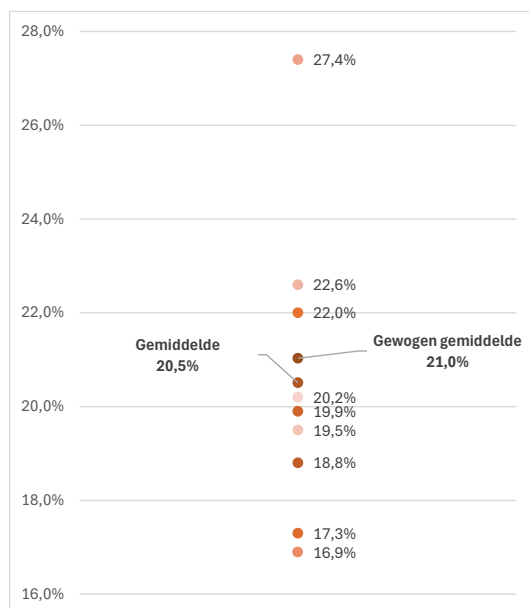
⁴ Voor een toelichting op deze categorieën, zie [rekentool Wmo 2023](#).



Het gemiddelde gewogen overheadpercentage is 21,0% in de huidige uitvraag. De bandbreedte tussen aanbieders loopt van 17,3% tot 27,4%. Dit is een relatief grote spreiding. Met name het percentage van 27,4% ligt ver van de andere aangeleverde overheadpercentages.

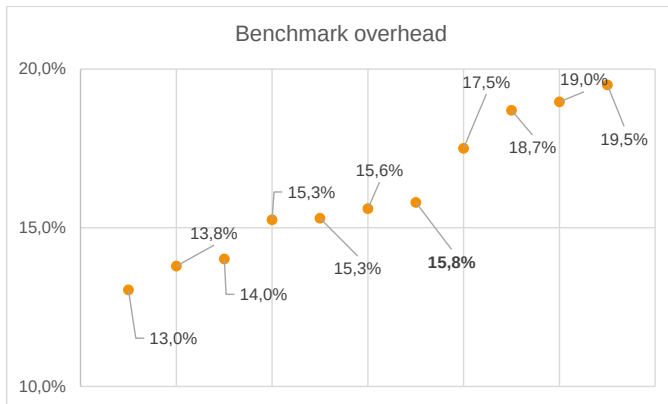
Kijkende naar benchmarkgegevens overhead voor HbH, dan zien we in deze gemeenten⁵ (hierna: referentiegemeenten), en de benchmark care (januari 2024, 19,5%), een spreiding van 13,0% - 19,5%. Ten opzichte van deze benchmark is een gemiddeld overheadpercentage van 21,0% voor het product huishoudelijke ondersteuning aan de hoge kant. Tegelijkertijd ligt de gemiddelde uitkomst van de uitvraag dicht bij de Benchmark Care (19,5%). Het percentage van de Benchmark Care is weliswaar van toepassing op de gehele VVT-sector en niet specifiek voor het product huishoudelijke ondersteuning. De dienstverlening van een VVT-instelling, zoals een verpleeghuis, is anders dan die van huishoudelijk ondersteuning en hierbij komen dan ook andere organisatiekosten kijken.

Hoewel een benchmark vaak niet één op één vergelijkbaar is, geeft het wel een rode lijn weer, en daarmee is het aangeleverde percentage van 27,0% aanzienlijk hoger dan zowel andere aanbieders in de regio als gehanteerde percentages overhead in referentiegemeenten.



Figuur 4. % overhead aanbieders HbH regio Bollenstreek 2024

⁵ Eigen kostprijsonderzoeken: Krimpenerwaard, BAR-gemeenten, [Midden-Holland](#), [Limburg-Noord](#), [Amersfoort](#), [Meijerijstad](#), [Oude-IJsselstreek](#), [Haarlem & Zandvoort](#) en [Soest](#).

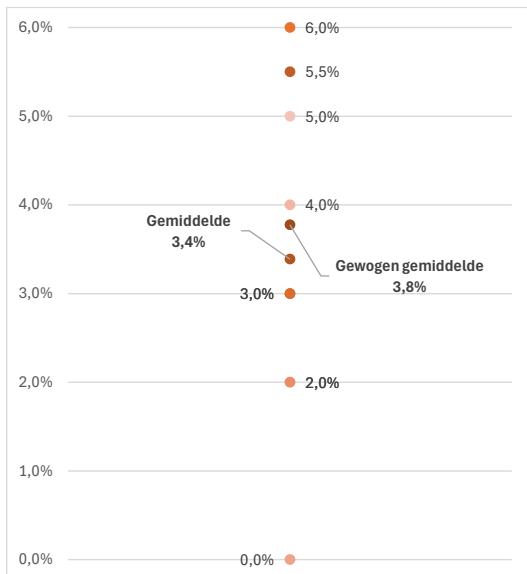


Figuur 5. Benchmark overhead (t.o.v. de personele kosten) voor het product Hulp bij Huishouden. Cijfers komen uit jaren 2020 – 2024.

Risico-opslag

Om aanbieders te compenseren voor het financiële risico dat zij lopen met de uitvoering van het contract, wordt een risico-opslag in de kostprijs meegenomen. In de huidige uitvraag geven aanbieders aan gewogen gemiddeld een opslag van 3,8% te hanteren. Hier bestaat een bandbreedte tussen aanbieders van 0% tot 6%.

De spreiding in de door aanbieders opgegeven risico-opslag kan niet herleid worden naar een verschil in feitelijke omstandigheden. Echter is een risico-opslag van 5% of 6%, zoals sommige aanbieders aangeven, hoog. Landelijk worden opslagen van 1-5% gehanteerd⁶. Een enkele aanbieder geeft een risico-opslag van 0% aan, wat niet realistisch is, aangezien er altijd sprake moet zijn van een buffer/marge.



Figuur 6. Risico-opslag aanbieders HbH regio Bollenstreek 2024.

⁶ [Rapport Jeugddiaconie](#), pagina 40. Dit gaat expliciet over producten uit de Jeugdwet, maar dezelfde rekenmethodiek en werkwijze wordt ook bij de onderbouwing van Wmo-producten gehanteerd.